

ubegribeligt at høre, at den høitærede Finantsminister kunde tro, at han kan tage denne Betænkning til Indtægt for det af ham fremsatte Forslag. Men jeg vender tilbage til dette, at vi ere henviste til at behandle det foreliggende Forslag nærmest som en udfæstet Tanke. Jeg vil derom sige, at denne Fremgangsmaade er en Slags Rettighed, som er forbeholdt Rigsdagen, Medlemmerne i enhver repræsentativ Forsamling, nemlig at man i Form af Lovforslag fremsætter Tanker, som nærmest have Programmets Karakter, eller ogsaa at man benytter denne Form til ligefrem at stille en Forespørgsel under mere stringent bindende Form. Dette har været en Fremgangsmaade, som ofte der har været anvendt. At der derimod fra Regjeringens Side fremkommer et saadant Forslag, hvis væsentlige Anbefaling kun kan siges at være, at det egentlig er en Tanke, et Program, er noget ganske Nytt, og jeg finder det ikke tilstedeligt (Finantsministeren: Maa jeg bede om Ordet!). Regjeringen har jo alle Midler til sin Raadighed til at tilveiebringe alle Dplysninger og Beregninger, hvorpaa et saadant Forslag maatte hvile, saa at den i den Henseende er ganske anderledes stillet end Medlemmer af denne Forsamling. Men naar vi se og sammenligne det her forelagte Forslag med de tilsvarende — om jeg saa maa sige — statssocialistiske Forslag, som have været forelagte den tydfste Rigsdag, saa ville de Herrer se, hvilken umaadelig Forskjel der er. Med de tydfste Forslag fulgte en saadan Mængde Dplysninger af enhver Art, statistiske Beregninger og Sandhynlighedsberegninger, endog videre gaaende, end man egentlig skulde synes der hørt hjemme der; de havde formelig en videnskabelig Karakter, de indeholdt alle de Detailler, som der overhovedet kan tænkes Anvendelse for ved disse Love. Dplysningerne vare som sagt saa udførlige, at jeg er overbevist om, at der ikke kan reises noget Spørgsmaal, hvorpaa der ikke er Svar deri. Men sammenlignet dermed er det, som er forelagt den danske Rigsdag, disse Par Blade. Det er den Maade, hvorpaa man tror, at et Samfundsspørgsmaal af den umaadelige Betydning som det, det her dreier sig om, kan løses, et Samfundsspørgsmaal, hvorom der har været stridt i Aarhundreder, som Tilfinder af Politikere i det sidste Aarhundrede have brudt deres Hoved for at finde Løsningen paa, og hvorpaa der endnu ikke i noget Land er paavist en virkelig, praktisk Løsning. Det Spørgsmaal tror den meget ærede Finantsminister her med et Pennestrøg at kunne løse, — ved dette ene Penne-

strøg, som giver Anvisning paa Statskassen. Det er denne Tanke, dette Program, vi staa overfor, og ved at høre den høitærede Finantsministers Udtalelser nu er der jo heller ingen Tvivl mere tilbage om, hvilken Betydning han selv har tillagt dette Forslag. Han har sagt, at det er forelagt, skjøndt han veed, at dets Dødsdom paa Forhaand er fældet. Det er altsaa ikke forelagt med den Tanke, at der derudaf skulde resultere en virkelig Lov. Det er i et andet Diemed, at det er forelagt, det er et Programnummer, med et Ord et Agitationsnummer. Jeg vil se paa Tanken i Forslaget og stille det fra dets Virkelighed, thi Virkeligheden, det, som indeholdes i disse Paragrafer, er, som Alle kunne se, saa mager, at der meget godt derom kan anvendes det gamle latinske Ordsprog, „parturiant montes, nascitur ridiculus mus.“ Jeg skal oversætte det; paa Dansk lyder det saaledes: „Bjergene have Fødselsveer, og der fremkommer en latterlig Muis.“ Jeg stiller derfor Tanken i Forslaget fra denne Virkelighed, thi Tanken i Forslaget maatte fremkomme, naar man forudfatte, at den Vel, som man her er staaet ind paa, blev fuldt ud benyttet, naar man ikke blev staaende ved denne besynderlige — for ikke at bruge et stærkere Udtryk — Grændse af de 2 Millioner Kr., og man har jo ogsaa fra alle Sider her i Salen sagt, at det vilde være umuligt at opretholde denne Grændse, thi var dette Skridt først gjort, vilde det med Nødvendighed føre videre. Jeg skal lade dette Spørgsmaal om dets nødvendige Fortsættelse staa; det vil kun Fremtiden kunne løse, men ser man paa Tanken i Forslaget, er det ganske rigtigt, at man maa se ud over denne Grændse og se, hvad der ligger bag ved, og da er Resultatet dette — hvad jeg glæder mig over, at ogsaa saa stor en Autoritet som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) har stadfæstet — at det dreier sig om en Udgift for Staten af en halv Snes Millioner om Aaret. Efter min Beregning har jeg anset den til 12 Millioner. Jeg skal ikke strides om disse Tal, det er altsaa en halv Snes Millioner i aarlig Udgift af Statskassen, som det dreier sig om, og da, siger jeg, maa man med Rette spørge: Hvor bliver den finantsielle Balance af? Dette er et Forslag, som en Finantsminister fremsætter her for Folkethinget uden at give den allerfjerneste Antydning af, hvorledes Dækning herfor skal fremkomme! Det maa jeg dog sige: Jeg havde ikke tillagt de Udtalelser, der for nogen Tid siden kom fra det ærede Medlem fra Middelfart (Monrad)